

Sprawozdanie z prac w Papieskim Instytucie Studiów Kościelnych w 2014 r.

W ramach pomocy instytucjom polonijnym z ramienia Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych w Warszawie w dniach od 4 września do 5 października 2014 r. przebywałam w Papieskim Instytucie Studiów Kościelnych w Rzymie.

Celem pobytu było porządkowanie i zabezpieczanie zbiorów w instytucjach polonijnych. Papieski Instytut Studiów Kościelnych jest polskim ośrodkiem naukowo-badawczym o charakterze dokumentacyjno-informacyjnym, zwłaszcza w zakresie dokumentacji archiwalnej Stolicy Apostolskiej, dotyczącej dziejów Kościoła i spraw polskich. Został erygowany 8 września 1958 r., zatwierdzony jako papieski 17 grudnia 1970 r.

W trakcie pobytu uzupełniono bazę Sezam o nowe informacje dot. zespołów oraz zakończono porządkowanie i wpisywanie do bazy IZA (wersja 6.0) liczącego ok. 11,40 mb zespołu: Spuścizna Karola Kleszczyńskiego (1917–1996; dziennikarz, działacz społeczno-polityczny). Następnie rozpoczęto prace segregacyjne nad kolejnymi materiałami archiwalnymi (ok. 1,60 mb), wskazanymi przez Dyrektora Instytutu do uporządkowania. Ich rezultatem było wyodrębnienie trzech nowych zespołów: Towarzystwo Studiów Irańskich w Teheranie, Instytut Polski w Bejrucie i spuścizna profesora Stanisława Kościałkowskiego. W pierwszej kolejności rozpoczęto prace nad systematyzacją akt zespołu Towarzystwo Studiów Irańskich w Teheranie (TSIR), które powstało w 1942 r. z inicjatywy profesorów Uniwersytetu Wileńskiego. Formalnie istniało do 28 czerwca 1945 r. Celem tej instytucji było prowadzenie badań naukowych oraz działalność kulturalno-oświatowa wśród uchodźstwa polskiego i ludności perskiej. Przewodniczącym Rady Naukowej został prof. Stanisław Kościałkowski. Towarzystwo wydawało pismo „Studia Irańskie”. Na początku 1945 r. zapadła decyzja o całkowitej likwidacji polskich obozów uchodźczych w Iranie i ewakuacji pozostałych jeszcze Polaków do Libanu. Kompletna ewakuacja dobytku TSIR do Bejrutu została zakończona jesienią 1945 r. Na terenie Libanu większość członków TSIR kontynuowała swoją działalność w utworzonym Instytucie Polskim w Bejrucie.

Ze względu na fragmentarycznie zachowany zespół, na podstawie analizy zawartości poszczególnych materiałów usystematyzowano akta na grupy rzeczowe pokrewnej treści. W ten sposób przygotowano 30 jednostek archiwalnych, które zostały wpisane do bazy IZA.

*Mariola Szaleniec
Archiwum Narodowe w Krakowie*